

По сè изгледа, виновниците од 2001 година, ќе се бараат само на македонската страна. Но, не е фер само Јохан Тарчуловски и Љубе Бошкоски, за кои сè уште не е докажано дека имаат вина, да гнијат во хашкиот затвор? Што се случува со четирите хашки предмети, во кои како главни виновници се посочуваат припадниците на ОНА? Кој и дали воопшто ним некој ќе им суди?

Пишува: Жаклина МИТЕВСКА

Шест години по настаните од 2001 година Република Македонија сè уште не дала одговор на прашањето - што точно тогаш ни се случи? Дали стануваше збор за конфликт, војна, агресија...? Но, и без одговор на ова прашање, факт е дека раните кои ги предизвикаа настаните во таа кобна година, сè уште не се залечени. Но, и провокациите за тоа кој бил виновен за тоа што многу мајки останаа завиени во црнина, веќе шест години ја креваат тензијата. Сепак, ако реално ги согледаме работите ќе мораме да признаеме дека во 2001 година, државата беше нападната од паравоените структури на ОНА, кои преку "борбата за човекови права", работеа на уништување на нејзиниот суверенитет и интегритет. Во текот на воените дејствија, сомнителна беше и улогата на меѓународниот фактор, но и на македонскиот државен врв, кој откако ќе постигне успех се повлекуваше од операциите? Логично на тоа, денес се поставува и прашањето - кој ја контролираше војната и, на крајот на краиштата, ако однапред сè знаеше нејзиниот исход, тогаш зошто ни се случува Вејце, Карпалак, Љуботенски бачила... Зошто имаше невини жртви? Дали и едната и другата страна наседнаа на политичките игри? Многу прашања на кои одговори допрва треба да следуваат. Но, едно е јасно, без оглед колку тоа е срамно за нас Македон-

**ГО ОДБЕЛЕЖАА ДЕНОТ НА ПОЧЕТОКОТ НА
ВОЈНАТА ТОКМУ НА МЕСТОТО КАДЕ ШТО ЈА
ПОЧНАА, ТЕТОВСКО СЕЛЦЕ**

ците, со фамозниот Рамковен договор ние фактички ја изгубивме војната, а "борците за човекови права" наместо во Хаг ги испративме во законодавниот дом. Последиците од таа 2001 година веќе одамна се чувствуваат особено во западниот дел од државата, кој го изгубивме со Законот за територијална поделба.

ПРОСЛАВИ И СЛАВИ

"Победниците од 2001 година" со веќе видена сценографија, во која преовладуваат албански знамиња и симболи на ОВК, песни и рецитали за Албанија и за Албанците, за ОВК, за слободата..., во тетовското Селце ја прославија шестгодишнината од почетокот на крвавите настани. А имаа и што да слават. Добија сè

што побараа, иако нивните апетити и ден денес не се задоволени. Како што рече и Фазли Велиу, претседател на Здружението на ветераните на ОНА, сè уште "им недостасуваат уште многу работи заради кои војувале и заради кои имаат нови борци".

Всушност, прашањето е дали државата ќе ги "награди" со пензии оние кои во 2001 година кренаа оружје против нејзиниот суверенитет?

"Другите секогаш ја посакуваат територијата на Албанците и секогаш се обидуваат да ја совладаат заложбата на албанскиот народ за слобода, но не успеаја. До денес никој не нè совлада и не успеа да нè уништи", потенцира Хазби Лика, градоначалник на Тетово.

Но, вистинското прашање е кој чија територија посакуваше?

НАГРАДЕНИТЕ "БОРЦИ ЗА Ч ИМААТ НОВИ БОРЦИ ЗА

ВОЈНАТА ВО 2001 ГОДИНА

"ЕДА" НА АЛБАНЦИТЕ

"Не знам кој е режисерот. Но, тврдам дека војната беше наметната од надвор, со поддршка на некои внатрешни политички структури. Тоа е факт... Некој се обидуваеше војната во Македонија да ја спореди со онаа во Босна, со Словенија, Хрватска. Но, не може да се спореди. Тие се бореа да формираат самостојни држави, а ние веќе девет години имавме држава, армија, доволно јаки безбедносни сили за да се справиме со такви закани".

Дали некој сакаше АРМ да ја направи неспособна?

"Ниту тоа можам да го кажам, ниту да го тврдам. Веројатно проблем беше добивањето на некои отстапки, до кои не можеше да се дојде со политички средства. Некој проценил дека треба да се наметне војна за да сè случи сè она што се случи. Со легални политички средства не можат да се добијат некои "права", кои тогаш се бараа, а кој проценил дека до нив може да се дојде со војна, не знам", изјави сега веќе покојниот генерал во пензија, Панде Петровски, во интервјуто за "Македонско сонце".

Дека младите Албанци уште од најмали нозе се воспитуваат во духот на ваквите идеи доказ е политичката злоупотреба на учениците од основното училиште во Селце.

"Не го жали мамо синчето оти се бореше за својот народ против душманите", пееја овие ученици на манифестацијата на ОНА.

Сепак, тие се само деца, а возрасните треба да се сетат и добро да знаат дека нивната и на сите нас татковина ни е Македонија.

Ова не е единствената прослава на Албанците. Таа се повторува секоја година. Сличен настан се одржа и во август минатата година во Радуш, кога со воинствени говори на ДУИ беше прославена петгодишнината од конфликтот. А така беше и во 2003 година, на 2 мај, кога прославувајќи ја двегодишнината, во Слупчане, на влезот во Арачиново истакнаа транспарент на кој на албански јазик пишуваше: "Добредојдовте во неосвоивата тврдина Карадак".

КОЈ ЌЕ ИМ СУДИ НА ОНИЕ КОИ ГИ МАЛТРЕТИРАА РАБОТНИЦИТЕ НА "МАВРОВО" И НА ОНИЕ КОИ ГИ ЗАТВОРИЈА ВЕНТИЛИТЕ НА ЛИПКОВСКАТА БРАНА И ГИ ОСТАВИЈА КУМАНОВЧАНИ БЕЗ ВОДА

АПСУРДНА НЕПРАВДА

Апсурдот е и во тоа што по сè изгледа виновниците од 2001 година ќе се бараат само на македонската страна. И навистина не е фер само Јохан Тарчуловски и Љубе Бошкоски, за кои сè уште не е докажана вината за Љуботенските настани, да гнијат во хашкиот затвор? Што се случува со четирите хашки предмети: "Липковска брана", "Киднапирани Македонци", "Малтретирани работници на ГП 'Маврово'" и "Водството на ОНА"? Министерот за правда, Михајло Маневски, потенцира дека ниту едно од овие досиеја нема да се врати додека не се донесе законот за соработка со Хаг. Но, дали работата од наша страна ќе се заврши до јуни, до кога всушност ќе трае и обуката на судиите и на обвинителите за овој процес, или ќе имаме ново одложување? Дали ако предметите се вратат во Македонија воопшто и ќе почне судски процес или, пак, во интерес на мирот и на безбедноста во државата, ќе се продолжи со добро познатата практика да се одолговлекува колку што може подолго. Всушност, на само три седмици пред судскиот процес против Бошкоски-Тарчуловски, во Собранието се отвори расправа за соработка со Трибуналот. Во изминатиов период, власта и опозицијата, во различни периоди, меѓусебно се препукуваа за одолговлекувањето на овој процес. Сега обвинувањата се во насока на тоа дека Владата доцни со Законот поради притисок од ДПА, зашто во случајот "Киднапирани Македонци", еден од четирите хашки предмети, главниот обвинет

"Да се дефинира што точно се случило во Македонија во 2001 година". Токму на ова, ќе се фокусираа одбраната на Јохан Тарчуловски на почетокот на хашкиот процес кој е закажан за 16 април. На барање на Трибуналот, како што објави "Канал 5", тројца експерти ќе дадат свое толкување за настаните во 2001 година. Меѓу нив биле Благоја Маркоски, полковник во пензија, полициски функционер со заштитен идентитет и странски експерт. Дел од сведоците ќе имаат заштитен идентитет. На списокот сведоци на одбраната на Бошкоски се експремиерот и министер за одбрана Владо Бучковски, полицискиот генерал Ристо Галевски, армискиот полковник Блажо Копачев. Генералот на АРМ, кој во тоа време бил задолжен за одбрана на Скопје, одбил да сведочи во полза на Бошкоски.

е нивниот сопартиец Даут Реџепа Лека. Од друга страна, пак, актуелната власт ја обвинуваше поранешната дека го кочи носењето на законското решение поради проблемот со ДУИ, некогашното раководство на ОНА, со кое беше во коалиција. Сега од Владата се бара да го забрза донесувањето на законот, а не тој да се носи во две фази.

Исто така, контроверзи предизвикува и случајот "Раштански лозја", кој го отвори прашањето дали експремиерот Бошкоски незаконски ѝ е отстапен на странска земја - Хрватска и дали предметот против него ќе биде вратен во Македонија, како што всушност најави и Маневски? За потсетување, и ослободителната пресуда за четворицата обвинети во овој случај, Александар Цветков, Горан Стојков, Бобан Утковски и Митко Кикереков, падна на Врховен суд. Тоа нема да ја промени ослободителната пресуда, но може да има влијание само врз сумата за отштета, која тие ја бараат.

ОВЕКОВИ ПРАВА" "ДУШМАНИТЕ"